

কাৰ্যবাহী সাৰাংশ

পাৰিপার্শ্বিক আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন পাৰিপার্শ্বিক আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা আঁচনি, পেকেজ- ই

- (i) ২২০ কেভি শংকৰদেৱনগৰ (নতুন)- মিছা ডি/চি সংবহন লাইন ২২০ কেভি আলিপুৰদুৱাৰ (পিজিচিআইএল) - বঙাইগাঁও (পিজিচিআইএল) ডি/চি লাইন আগমনি (নতুন) লুপ ইন সংবহন লাইন আৰু
- (ii) ২২০ কেভি আলিপুৰদুৱাৰ (পি জি চি আই এল) - বঙাইগাঁও (পি জি চি আই এল) D/C লাইনৰ আগমনি (নতুন) লুপ আউট সংবহন লাইনৰ বাবে

এই প্ৰতিবেদন এছিয়ান ইনফ্ৰাষ্ট্ৰাকচাৰ
ইনভেষ্টমেণ্ট বেংকক (AIIB) জমা দিয়া হৈছে

জমা দিছে অসম বিদ্যুৎ সংবহন নিগম লিমিটেড, অসম

পাৰিপার্শ্বিক আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন – পাৰিপার্শ্বিক আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা আঁচনি (ই এছ আই এ পি - ই এছ এম পি) প্ৰতিবেদন হৈছে ঋণ লগুঁতাৰ এক নথি আৰু AIIB-ৰ পাৰিপার্শ্বিক আৰু সামাজিক পৰিকাঠামো অনুসৰি ৰাজহুৱা ভাৱে উপলব্ধ কৰা হয়। ইয়াত প্ৰকাশ কৰা মতামত বোৰে AIIB-ৰ পৰিচালক মণ্ডলী, পৰিচালনা বা কৰ্মচাৰীসকলক প্ৰতিনিধিত্ব নকৰে।

কাৰ্য্যবাহী সাৰাংশ

পটভূমি: এছিয়ান ইন্ফ্ৰাষ্ট্ৰাকচাৰ ইনভেষ্টিমেণ্ট বেংক (এ আই আই বি)-এ ভাৰত চৰকাৰৰ (জি ও আই) সকলোৰে বাবে শক্তি (PFA) পদক্ষেপৰ অধীনত অসমৰ শক্তি সঞ্চাৰণ নেটৱৰ্ক উন্নীতকৰণ আৰু শক্তিশালী কৰাৰ বাবে অসম চৰকাৰে আৰ্থিক আৰু কাৰিকৰী সাহায্যৰ বাবে ভাৰত চৰকাৰৰ জৰিয়তে এছিয়ান আন্তঃগাঁথনি বিনিয়োগ বেংক (AIIB)ৰ কাষ চাপিছে আৰু অনুৰোধ জনাইছে। বিদ্যুৎ যোগানৰ নিৰ্ভৰযোগ্যতা বৃদ্ধিৰ বাবে AIIB য়ে অসম বিদ্যুৎ সংবহন নিগম লিমিটেডে (AEGCL) ৰূপায়ণ কৰা "অসম আন্তঃৰাজ্যিক সংবহন ব্যৱস্থা বৃদ্ধি প্ৰকল্প" (AISTSEP)ৰ বাবে তেওঁলোকৰ সহায় কৰাৰ কথা বিবেচনা কৰিছে।

প্ৰথম পৰ্যায়ৰ অধীনত থকা প্ৰকল্পটোত সংশ্লিষ্ট (৩৩২.৯৪৫ কিলোমিটাৰ) ট্ৰেন্সমিছন লাইন (T/L)ৰ লগতে ৪০০কেভি, ২২০কেভি আৰু ১৩২কেভি ভল্টেজ লেভেলত ১০টা নতুন উপকেন্দ্ৰ নিৰ্মাণ, ১৩২/৩৩ কেভি গহপুৰ এ.আই.এছ (Air Insulated Substation) উপকেন্দ্ৰটো ১৩২/৩৩ কেভি জি.আই.এছ (Gas Insulated Substation) উপকেন্দ্ৰলৈ ৰূপান্তৰ কৰা; বৰ্তমানৰ ১৮টা উপকেন্দ্ৰ বৃদ্ধি (পুৰণি ট্ৰেন্সফৰ্মাৰ নতুন ট্ৰেন্সফৰ্মাৰেৰে সলনি কৰা); উচ্চ উষ্ণতাৰ কম ছেগ (HTLS) পৰিবাহীৰ দ্বাৰা ১৮৬ কিলোমিটাৰ ট্ৰেন্সমিছন লাইন বৃদ্ধি কৰা (এক একক চাৰ্কিট (S/C) লাইন আৰু দুটা ডাবল চাৰ্কিট (D/C) লাইনৰ ৰিষ্টিং কৰা; উপকেন্দ্ৰত বৰ্তমানৰ ৬৩৬ কিলোমিটাৰ ট্ৰেন্সমিছন লাইন আৰু উপকেন্দ্ৰ সঁজুলিৰ বাবে গ্ৰাউণ্ড ৱায়াৰ অপাৰ্টিকেল পাৱাৰ গ্ৰাউণ্ড ৱায়াৰ (OPGW)লৈ সলনি কৰা।

প্ৰকল্পটোৰ বাবে চুক্তিবদ্ধ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা কাঠামো (ESMPF)ত উল্লেখ কৰা AIIB E&S নীতি আৰু ইয়াৰ অনুসৰণৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ অংশ হিচাপে কাম আৰম্ভ কৰাৰ পূৰ্বে সংবহন লাইনৰ বাবে পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা (ESIA -ESMP) কে ধৰি পৰিৱেশ আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন স্থাপন কৰিব লাগিব।

AEGCL -ৰ দ্বাৰা প্ৰকল্প ব্যৱস্থাপনা পৰামৰ্শদাতা (PMC) হিচাপে পিটি ফিডবেক ইন্ফ্ৰা লিমিটেড, ইণ্ডোনেছিয়াৰ সহযোগিতাত জেড কনচাল্ট নেপাল আৰু নিপচা, স্পেইনৰ (PT Feedback Infra Limited, Indonesia in Association with Jade Consult Nepal and NIPSA, Spain) সৈতে নিযুক্ত কৰা হৈছে।

প্ৰকল্পৰ বৰ্ণনা: বৰ্তমানৰ এই পৰিৱেশ আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন (ESIA) আৰু পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা (ESMP) খনত তিনিডাল দ্বৈত বৰ্তনী যুক্ত লুপ ইন লুপ আউট (LILO) প্ৰেৰণ লাইন নিৰ্মাণৰ তথ্য তলত উল্লেখ কৰা হৈছে, যাৰ নাম সমূহ হৈছে —

(ক) ২২০ কেভি শংকৰদেৱনগৰ (নতুন)- মিছা ডি/চি সংবহন লাইন - ২৫.৬৫৬ কিলোমিটাৰ

(খ) লাইন ইন, লাইন আউট (লিলো) ২২০ কেভি আলিপুৰদুৱাৰ (পিজিচিআইএল) - বঙাইগাঁও (পিজিচিআইএল) ডি/চি লাইন আগমনি (নতুন) লুপ ইন সংবহন লাইন - ৩.২৪৫ কিলোমিটাৰ

(গ) ২২০ কেভি আলিপুৰদুৱাৰ (পি জি চি আই এল) - বঙাইগাঁও (পি জি চি আই এল) D/C লাইনৰ আগমনি (নতুন) লুপ আউট সংবহন লাইনৰ বাবে- ২.৬১৫ কিলোমিটাৰ

২২০ কেভি শংকৰদেৱনগৰ (নতুন)- মিছা ডি/চি সংবহন লাইনৰ বাবে, ৯৪ টা টাৱাৰ ভেটিৰ স্থানৰ ভিতৰত ৮৪ টা টাৱাৰ ভেটিৰ স্থানলৈ যাবলৈ অস্থায়ী প্ৰৱেশ পথৰ প্ৰয়োজন হ'ব, বাকী অৱশিষ্ট ১০ টা চাইট পুৰণি গ্ৰাম্য পথৰ জৰিয়তে যাত্ৰা কৰিব পৰা যাব। এই টাৱাৰ ফাউণ্ডেশ্যন চাইটসমূহৰ অধিকাংশ ধানৰ খেতিত অৱস্থিত। মুঠতে, প্ৰায় ১.৭৯ হেক্টৰ ভূমি অস্থায়ী প্ৰৱেশ পথৰ নিৰ্মাণৰ বাবে সাময়িক ভাবে প্ৰভাৱিত হ'ব, যিয়ে মূলত ধানৰ ফচলৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলাই।

আগমনি (নতুন) লুপ ইন আৰু লুপ আউট সংবহন লাইনৰ বাবে ২২০ কেভি আলিপুরদুৱাৰ (পিজিচিআইএল) - বঙাইগাঁও (পিজিচিআইএল) ডি/চি লাইনত, ২২ টা টাৱাৰ ভেটিৰ স্থানৰ ভিতৰত ৭ টা টা টাৱাৰ ভেটিৰ স্থানলৈ

যাবলৈ অস্থায়ী প্ৰৱেশ পথৰ প্ৰয়োজন হ'ব, বাকী অৱশিষ্ট ১৫ টা স্থান বিদ্যমান গ্ৰামীণ ৰাস্তাৰ জৰিয়তে প্ৰৱেশ কৰিব পৰা যাব। এই টাৱাৰৰ স্থানসমূহৰ অধিকাংশ ধানখেতি অঞ্চলত অৱস্থিত। মুঠত, প্ৰায় ০.৩৪ হেক্টৰ জমি সাময়িকভাৱে প্ৰৱেশ পথ নিৰ্মাণৰ বাবে প্ৰভাৱিত হ'ব, যাৰ প্ৰধান প্ৰভাৱ ধান খেতিত থাকিব।

পূৰ্ব-নিৰ্মাণ আৰু নিৰ্মাণ পৰ্যায়ৰ সময়ত মূখ্য কাৰ্যসমূহ হ'ল ঠাই ডোখৰৰ পৰিদৰ্শন কৰা, বিকল্প পথৰ বিচাৰ কৰা, সঠিক পথৰ জৰীপ কৰা যাতে পথ নিৰ্ধাৰণ আৰু টাৱাৰৰ ভেটি নিৰ্ধাৰণ চূড়ান্ত কৰিব পৰা যায়, লগতে টাৱাৰৰ আধাৰ ৰূপাঙ্কৰ কৰিবৰ বাবে মাটিৰ পৰীক্ষা কৰা। অন্যান্য কাৰ্যসমূহৰ ভিতৰত RoW চিনাক্তকৰণ, স্থান পৰিষ্কাৰ, আধাৰ নিৰ্মাণ, টাৱাৰ স্থাপন, তাৰ প্ৰসৰণ, টাৱাৰ ভেটি সুৰক্ষা (যদি প্ৰয়োজন হয়), অন্তিম পৰীক্ষণ আৰু কামত নিয়োগ কৰা অন্তৰ্ভুক্ত আছিল। সম্পূৰ্ণ ট্ৰান্সমিছন লাইনৰ নিৰ্মাণৰ অনুমানিক সময়সীমা হ'ল ছয়টা কাৰ্যদিবস, ২০২৫ চনৰ অক্টোবৰ মাহৰ পৰা ২০২৬ চনৰ মাৰ্চ মাহলৈ।

সঞ্চালন পৰ্যায়ত গৃহীত কাৰ্যসমূহৰ সংক্ষিপ্ত বিৱৰণ হৈছে— বিদ্যুৎ লাইন কৰ্মী বা দলৰ দ্বাৰা ভূমি পৰীক্ষা কৰা, টাৱাৰ পৰীক্ষা, থাৰ্ম'-ভিছন স্কেনিং, পাঞ্চাৰ্ড ইনছুলেটৰ চিনাক্তকৰণ আৰু সকলো বিসংগতি নিৰীক্ষণ কৰি সমাধান কৰা।

নিৰ্মাণৰ সময়ছোৱাত প্ৰায় ৮০ জন (প্ৰতিটো দলত ২০ জন মুঠ ৪ টা দল) শ্ৰমিক ঠিকাদাৰক দ্বাৰা নিযুক্ত কৰা হ'ব।

উল্লিখিত ২২০ কেভি LILO প্ৰেৰণ লাইনৰ কাৰিডৰসমূহ অসমৰ হোজাই আৰু কোকৰাঝাৰ জিলাত অৱস্থিত।

উল্লেখ কৰা এই প্ৰসাৰত থকা প্ৰেৰণ লাইনবোৰ অসমৰ হাজোয়াই আৰু কোকৰাঝাৰ জিলাত অৱস্থিত।

ট্ৰেন্সমিছন লাইনৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় ৰাইট অৱ ৱে (RoW) ৩৫ মিটাৰ (ট্ৰেন্সমিছন লাইন পথৰ প্ৰতিটো ফালে ১৭.৫ মিটাৰ) যিটো প্ৰায় ১১০.৩০৬ হেক্টৰ। প্ৰয়োজনীয় টাৱাৰৰ ভেটিৰ ক্ষেত্ৰ ৩১ৰ পৰা ৪৫ বৰ্গমিটাৰ (DA ধৰণৰ টাৱাৰ), ৩৭ৰ পৰা ৫৩ বৰ্গমিটাৰ (DB ধৰণৰ টাৱাৰ) ৪১ৰ পৰা ৬১ বৰ্গমিটাৰ (DC ধৰণৰ টাৱাৰ) আৰু ৪৭ৰ পৰা ৭০ বৰ্গমিটাৰ (DD ধৰণৰ টাৱাৰ)।

ট্ৰেন্সমিছন লাইনৰ বাবে RoW অনুমতি বিদ্যুৎ আইন ২০০৩, ইণ্ডিয়ান টেলিগ্ৰাফ আইন ১৮৮৫, RoW সম্পৰ্কীয় ক্ষতিপূৰণৰ প্ৰতি ক্ষতিপূৰণ প্ৰদানৰ বাবে এম অ' পি (MoP) গাইডলাইন, অক্টোবৰ ২০১৫ আৰু অসম চৰকাৰী শক্তি (বিদ্যুৎ) বিভাগ, দিছপুৰ, গুৱাহাটী-৬ আৰু শক্তি মন্ত্ৰালয়ৰ নতুন গাইডলাইন, চৰকাৰী তৰফৰ পৰা লাভ কৰা হৈছে। (ভাৰত চৰকাৰৰ (Ref No. 3/4/2016-Trans-Part (4) dated 14.06.2024) MoP new guideline March 2025 আৰু অসম চৰকাৰৰ শক্তি বিভাগ দিছপুৰ, গুৱাহাটী-৬ অধিসূচনা তাৰিখ দিছপুৰ 04-11-2024 তাৰিখ)।

প্ৰকল্পটোৰ খৰচ তলত দিয়া ধৰণৰ:

এ. ২২০ কেভি শংকৰদেৱনগৰ (নতুন)- মিছা ডি/চি সংবহন লাইনৰ বাবে

যোগানৰ অংশ - ২১২,৯৪০,৪৬০.৪৭ টকা জি.এছ.টি ৰ সৈতে।

স্থাপন (ইৰেকচন) ৰ অংশ - ৭৩,৫৬৩,৩৩০.৬৪ টকা জি.এছ.টি ৰ সৈতে।

বি. লাইন ইন, লাইন আউট (লিলো) ২২০ কেভি আলিপুরদুৱাৰ (পি জি চি আই এল) - বঙাইগাঁও (পি জি চি আই এল) D/C লাইনৰ আগমনি (নতুন) সংবহন লাইনৰ বাবে

যোগানৰ অংশ – ১,২৭,৯৯,৭৩,৫০ টকা জি.এছ.টি ৰ সৈতে।

স্থাপন (ইৰেকচন) ৰ অংশ – ₹ ১,৫৭,৩৪,০৩৭.৫৭ টকা জি.এছ.টি ৰ সৈতে।

নীতি, আইনী আৰু প্ৰশাসনিক কাঠামো:

ইআইএ (EIA) অধিসূচনা, ২০০৬ (আৰু ইয়াৰ সংশোধনী) অনুসৰি, উপকেন্দ্ৰ আৰু লাইনকে ধৰি শক্তি সঞ্চাৰণ প্ৰকল্পৰ বাবে মন্ত্ৰালয় আৰু চিচি (MoEFCC), চৰকাৰৰ পৰা পৰিৱেশ অনুমোদনৰ প্ৰয়োজন নাই। কিন্তু প্ৰকল্পৰ সৈতে জড়িত কাম যেনে শিলৰ কুৱেৰিং (যদি আছে) ক্লিয়াৰেন্সৰ প্ৰয়োজন হ'ব পাৰে। যদিহে প্ৰকল্পটোত বনাঞ্চলৰ মাটি বা গছ কটা জড়িত থাকে তেন্তে বনাঞ্চল নিষ্কাশন প্ৰয়োজ্য। ৰাজ্যিক/ৰাষ্ট্ৰীয় বন্যপ্ৰাণী ব'ৰ্ডৰ পৰা বন্যপ্ৰাণী নিষ্কাশনৰ প্ৰয়োজন; যদি ই অধিসূচিত বন্যপ্ৰাণী বা পৰিৱেশ-সংবেদনশীল অঞ্চলৰ ভিতৰত পৰে, আৰু অধিসূচিত জলাশয়ত প্ৰকল্পৰ বাবে জলাশয় নিষ্কাশনৰ প্ৰয়োজন হয়। কিন্তু স্ক্ৰীনিঙৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি এই ট্ৰেন্সমিছন লাইনৰ ক্ষেত্ৰত এনে ক্লিয়াৰেন্স প্ৰয়োজ্য নহয়। প্ৰকল্পটোৰ সৈতে জড়িত বিভিন্ন নিয়ন্ত্ৰণ কাঠামোৰ বিশদভাৱে মূল ই এছ আই এ-ই এছ এম পি প্ৰতিবেদনত আলোচনা কৰা হৈছে।

যিহেতু প্ৰকল্পটোৰ বাবে এআইআইবি (AIIB) ৰ জৰিয়তে পুঁজিৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে, সেয়েহে বেংকৰ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক নীতি (ইএছপি) প্ৰয়োজ্য। ই এছ পি অনুসৰি প্ৰকল্পটোক "খ শ্ৰেণী"ত নিযুক্তি দিয়া হৈছে, কিয়নো সংবহন লাইনসমূহ পৰিৱেশ সংবেদনশীল অঞ্চলত অৱস্থিত নহয়।

ই এছ এছ ১ প্ৰকল্পটোৰ বাবে প্ৰয়োজ্য কাৰণ অসামৰিক কামে সীমিত সংখ্যক সম্ভাৱ্য বিৰূপ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে। এই প্ৰভাৱসমূহ অভূতপূৰ্ব নহয় আৰু প্ৰকল্পৰ ক্ষেত্ৰতে সীমাবদ্ধ।

ই এছ এছ ২ প্ৰয়োজ্য আৰু সেই অনুসৰি সংক্ষিপ্ত পুনৰ সংস্থাপন কাৰ্য্য পৰিকল্পনা (ARAP) অথবা পুনৰ সংস্থাপন কাৰ্য্য পৰিকল্পনা (RAP) প্ৰস্তুত, চূড়ান্ত আৰু কাম আৰম্ভ হোৱাৰ আগতে প্ৰকাশ কৰা হ'ব।

ই এছ এছ ৩ প্ৰয়োজ্য যদিহে প্ৰকল্পটোৰ প্ৰস্তাৱিত অঞ্চলটোত খিলঞ্জীয়া লোকসকল উপস্থিত থাকে, বা ইয়াৰ সৈতে সামূহিকভাৱে থাকে, আৰু প্ৰকল্পটোৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হোৱাৰ সম্ভাৱনা থাকে তেন্তে ই এছ এছ ৩ প্ৰয়োজ্য। ই এছ এছ ৩ ২২০ কেভি শংকৰদেৱনগৰ (নতুন)-মিছা ডি/চি লাইন ৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰয়োজ্য নহয়, কিয়নো এই প্ৰকল্পৰ দ্বাৰা কোনো অনুসূচিত জনজাতি (ST) সম্প্ৰদায় প্ৰভাৱিত হোৱা নাই। কিন্তু আগমনি লাইন ৰ ক্ষেত্ৰত ই এছ এছ ৩ প্ৰয়োজ্য হৈছে, কিয়নো অনুসূচিত জনজাতি (সমতল) সম্প্ৰদায়ৰ মুঠ ত্ৰিপন্ন (৫৩)টা গৃহস্থলী প্ৰভাৱিত হৈছে — ইয়াৰ ভিতৰত তিনিটা (৩) টা গৃহস্থলী টাৱাৰ ভেটিৰ এলেকাৰ ভিতৰত অৱস্থিত আৰু বাকী পঞ্চাশটা (৫০) গৃহস্থলী প্ৰকল্প এলেকাৰ ৰাইট অব ৱে (RoW) কৰিডৰৰ ভিতৰত পৰে।

প্ৰভাৱসমূহ সৰু, সাময়িক আৰু মুখ্যতঃ আৰ্থিক স্বভাৱৰ, য'ত ফচল হানি আৰু ৰাইট অব ৱে (RoW) কৰিডৰৰ ভিতৰত ভূমি ব্যৱহাৰত কিছুমান সীমাবদ্ধতা অন্তৰ্ভুক্ত আছে। এই প্ৰভাৱসমূহে কোনো সাংস্কৃতিক, ভূমিগত অধিকাৰ বা প্ৰতিষ্ঠানিক দিশত প্ৰভাৱ পেলাৱা নাই। অনুসূচিত জনজাতি (ST) সম্প্ৰদায়ৰ সৈতে অৰ্থবহ পৰামৰ্শ ইতিমধ্যে গ্ৰহণ কৰা হৈছে আৰু প্ৰকল্প ৰূপায়ণ কালছোৱাতো এই পৰামৰ্শ প্ৰক্ৰিয়া অব্যাহত থাকিব।

ইয়াৰ উপৰিও, "আগমনি (নতুন)ত ২২০ কেভি আলিপুৰদুৱাৰ (পিজিচিআইএল)-বঙাইগাঁও (পিজিচিআইএল) ডি/চি লাইনৰ লুপ ইন আৰু লুপ আউট (LILO)" লুপ-ইন আৰু লুপ-আউট সংযোগ ৰেখা এলেকা ভাৰতীয় সংবিধানৰ ষষ্ঠ তফছিলৰ অন্তৰ্গত যদিও, সংশ্লিষ্ট জনগোষ্ঠীয়ে আদিবাসী জনগোষ্ঠী (Indigenous Peoples) হিচাপে কোনো স্বতন্ত্ৰ সাংস্কৃতিক, ভাষাগত বা প্ৰতিষ্ঠানিক বৈশিষ্ট্য প্ৰদৰ্শন নকৰে।

পৰিবেশৰ বিৱৰণ: "২২০ কেভি ডি/চি শংকৰদেৱনগৰ-মিছা ট্ৰান্সমিছন লাইনৰ লুপ ইন আৰু লুপ আউট (LILO) " লংকা, হোজাই আৰু ডবোকা তহচিলসমূহত অৱস্থিত, যিবোৰ হোজাই জিলাৰ অন্তৰ্গত।

আনহাতে, "আগমনি উপকেন্দ্ৰত ২২০ কেভি ডি/চি বঙাইগাঁও-আলিপুৰদুৱাৰ ট্ৰান্সমিছন লাইনৰ দুয়োটা ছাৰ্কিটৰ লুপ ইন আৰু লুপ আউট (LILO)" কোকৰাঝাৰ জিলা, অসমৰ অন্তৰ্গত।

প্ৰকল্পৰ প্ৰভাৱ ক্ষেত্ৰ ৰাইট অৱ ৱে (ROW) শংকৰদেৱনগৰ-মিছা ট্ৰান্সমিছন লাইনৰ ক্ষেত্ৰত ২১ খন গাঁও আৰু বঙাইগাঁও-আলিপুৰদুৱাৰ ট্ৰান্সমিছন লাইনৰ ক্ষেত্ৰত ৪ খন গাঁওত প্ৰসাৰিত হৈ আছে।

প্ৰকল্পটোৰ প্ৰত্যক্ষ প্ৰভাৱ ৰাইট অৱ ৱে (RoW)ত সীমাবদ্ধ আৰু পৰোক্ষ বা প্ৰৰোচিত প্ৰভাৱ ট্ৰেন্সমিছন লাইনৰ দুয়োকাষে ২ কিলোমিটাৰ বাফাৰ জ'নে সংজ্ঞায়িত প্ৰভাৱ এলেকা (AoI) লৈকে বিস্তাৰিত। অঞ্চলটোৰ উদ্ভিদ আৰু প্ৰাণীৰ ওপৰত প্ৰভাৱৰ মূল্যায়নৰ বাবে ১০ কিলোমিটাৰ ব্যাসাৰ্ধৰ কথাও বিবেচনা কৰা হয়।

প্ৰাথমিক আৰু মাধ্যমিক দুয়োটা অধ্যয়নৰ জৰিয়তে পৰিৱেশ আৰু সামাজিক বৈশিষ্ট্যসমূহৰ মূল্যায়ন কৰা হৈছিল। বায়ুৰ পৰিৱেশ, পানী, মাটি, শব্দ, উদ্ভিদ আৰু প্ৰাণী, আৰু জনমতকে ধৰি প্ৰাথমিক বৈশিষ্ট্যসমূহ ক্ষেত্ৰভিত্তিক অধ্যয়ন, স্থানীয় নিৰীক্ষণ আৰু অতীতৰ অধ্যয়নসমূহৰ পৰ্যালোচনাৰ জৰিয়তে মূল্যায়ন কৰা হৈছিল। ভূমি ব্যৱহাৰৰ ধৰণ, ভূতত্ত্ব, শাৰীৰিক বৈশিষ্ট্য, আৰু আৰ্থ-সামাজিক প্ৰফাইলৰ দৰে গৌণ বৈশিষ্ট্যসমূহ বিভিন্ন চৰকাৰী সংস্থা আৰু গৱেষণা প্ৰকাশনে কৰা পূৰ্বৰ অধ্যয়নৰ সাহিত্য পৰ্যালোচনাৰ জৰিয়তে বিশ্লেষণ কৰা হৈছিল। আলোচনা আৰু পেছাদাৰী বিচাৰৰ জৰিয়তে এটা আন্তঃশাখা দলে তথ্য সৃষ্টিৰ পৰিসৰ আৰু পৰিসৰ প্ৰণয়ন কৰিছিল।

প্ৰকল্প এলেকাৰ মাটিখিনি মূলতঃ কৃষি / শস্য (শাক-পাচলি)ৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। অঞ্চলটোৰ আন ভূমি সমূহ, জনবসতিপূৰ্ণ অঞ্চল আৰু জলাশয় হিচাপে ব্যৱহৃত হৈ আছে।

কোনো সংৰক্ষিত অঞ্চল (ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান, বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য, জৈৱমণ্ডল সংৰক্ষিত বনাঞ্চল), অধিসূচিত ঐতিহাসিক আৰু সাংস্কৃতিক স্থান আদি প্ৰস্তাৱিত ট্ৰেন্সমিছন লাইনৰ ৰাইট অৱ ৱে (RoW)ত ভিতৰত নপৰে।

স্থল পৰিদৰ্শনৰ ভিত্তিত দেখা গৈছে যে প্ৰকল্প এলেকাৰ পৰিবেষ্টিত বায়ুৰ গুণগত মান শংকৰদেৱনগৰ আৰু **আগমনি** উপ-কেন্দ্ৰত কৰা পৰিৱেশৰ বায়ুৰ গুণাগুণ নিৰীক্ষণত দেখা গৈছে যে পিএম ১০ (PM₁₀) আৰু পিএম ২.৫ (PM_{2.5}) ৰ মান ক্ৰমে ৪০ আৰু ১৯ মাইক্ৰ'গ্ৰাম/মিটাৰ^৩, যি CPCB (ভাৰত) আৰু WHO ৰ অনুমোদিত সীমাৰ ভিতৰতেই আছে।

প্ৰকল্প স্থানত কৰা পৰ্যবেক্ষণৰ ভিত্তিত ধাৰণা কৰা হৈছে যে প্ৰকল্পৰ অঞ্চলটোত ভূ-পৃষ্ঠ আৰু ভূ-গৰ্ভস্থ পানী আৰু মাটিৰ দূষিত হোৱাৰ মাত্ৰা অতি নূন্যতম। গতিকে পানী আৰু মাটিৰ গুণাগুণ নিৰীক্ষণৰ বাবে পৰীক্ষা চলোৱাৰ প্ৰয়োজনীয়তা অতি জটিল নহয়।

বিতং জৰীপ প্ৰতিবেদন অনুসৰি, " **আগমনি** উপকেন্দ্ৰৰ লুপ ইন আৰু লুপ আউট (LILO) ২২০ কেভি ডি/চি বঙাইগাঁও - আলিপুৰদুৱাৰ ট্ৰেন্সমিছন লাইনৰ দুয়োটা বৰ্তনীৰ কৰিডৰত প্ৰায় ২৫১ টা গছ (ফলধাৰী আৰু অ-ফলধাৰী দুয়ো ধৰণৰ) অন্তৰ্ভুক্ত ইয়াৰ উপৰিও, কৰিডৰৰ ভিতৰত প্ৰায় ৫৬০ টা বাঁহ গছ আৰু প্ৰায় ১৫,০০০ টা সৰু চাহ গছ (dwarf tea bushes) অৱস্থিত আছে। শংকৰদেৱনগৰ উপকেন্দ্ৰত ২২০ কেভি ডি/চি শংকৰদেৱনগৰ-মিছা ট্ৰান্সমিছন লাইনৰ কৰিডত একে শ্ৰেণীৰ প্ৰায় ৭৩৪ টা গছ আৰু প্ৰায় ৬২০ টা বাঁহ গছ অন্তৰ্ভুক্ত হৈছে।

নিৰ্মাণ কাৰ্য্য চলি থকা পৰ্যায়ত, এই সামূহিক সম্পত্তি সম্পদ (CPR) সমূহৰ ওপৰত কোনো ধৰণৰ প্ৰভাৱ পৰাৰ সম্ভাৱনা নাই, কিয়নো ইয়াৰ বেছিভাগেই প্ৰেৰণ লাইনৰ কেন্দ্ৰীয় ৰেখাৰ পৰা যথেষ্ট দূৰত অৱস্থিত।

প্ৰস্তাৱিত ২২০ কেভি ডি/চি শংকৰদেৱনগৰ-মিছা ট্ৰান্সমিছন লাইন (শংকৰদেৱনগৰ)ৰ ৰাইট অৱ ৱে (RoW) কৰিডৰৰ ভিতৰত কোনো সংৰক্ষিত সাংস্কৃতিক সম্পদ (PCR), সাধাৰণ জনসম্পত্তি সম্পদ (CPR), বা

প্রত্নতাত্ত্বিক/ঐতিহাসিক স্থান অৱস্থিত নহয়। কিন্তু প্ৰস্তাৱিত লাইনৰ RoWৰ বাহিৰত তলত দিয়া CPRসমূহ চিনাক্ত কৰা হৈছে —

- ১৯ টা উপাসনাস্থল
- ১ টা ডি.চি. কাৰ্যালয়
- ১ টা অগ্নিনিৰ্বাপক কাৰ্যালয়
- ১ টা জিলা পৰিবহন কাৰ্যালয়
- ৯ খন বিদ্যালয়
- ১ খন মহাবিদ্যালয়
- ১ খন চিকিৎসালয়

একেদৰে, “আগমনি উপকেন্দ্ৰৰ লুপ ইন আৰু লুপ আউট (LILO) ২২০ কেভি ডি/চি বঙাইগাঁও - আলিপুৰদুৱাৰ ট্ৰান্সমিছন লাইনৰ (লুপ ইন আৰু লুপ আউট) ট্ৰান্সমিছন লাইনৰ ৰাইট অৱ ৱে (RoW) ৰ বাহিৰত তলত দিয়া CPRসমূহ অৱস্থিত আছে —

- ২ খন বিদ্যালয়
- ৩ টা উপাসনাস্থল

প্ৰভাৱ মূল্যায়ন: পৰিৱেশ সংবেদনশীল স্থান,মূল জৈৱ বৈচিত্ৰ্য অঞ্চল (KBA),গুৰুত্বপূৰ্ণ চৰাই আৰু জীৱবৈচিত্ৰ্যপূৰ্ণ (IBA) এলেকা এই ট্ৰান্সমিছন লাইন আৰু লুপ-ইন/লুপ-আউট (LILO) ৰ কৰিডৰ ৰাইট অৱ ৱে (RoW)ৰ ভিতৰত অন্তৰ্ভুক্ত নহয়। টাৱাৰ ফাউণ্ডেশ্যন আৰু RoW ৰ বাবে কোনো মাটি স্থায়ীভাৱে অধিগ্ৰহণ কৰা নহয়, মাটিৰ মালিকীস্বত্ব মালিকৰ হাততে থাকিব আৰু বৈদ্যুতিক সুৰক্ষাৰ ওপৰত লক্ষ্য ৰাখি নিৰ্মাণ কাৰ্য্য শেষ হোৱাৰ পিছতহে তাত কৃষি কাৰ্য্যকলাপ চলাই নিবলৈ অনুমতি দিয়া হ'ব। অৱশ্যে, টাৱাৰ ভেটি আৰু ৰাইট অৱ ৱে (RoW) ৰ বাবে ভূমিৰ ক্ষতিপূৰণ ভাৰত চৰকাৰৰ শক্তি মন্ত্ৰালয় (MoP, GoI)ৰ নিৰ্দেশনা অনুসৰি আৰু ক্ষতিপূৰণৰ পদ্ধতি অনুসৰি ব্যক্তিগত মাটিৰ মালিকক জিৰাট মূল্য (গছ আৰু শস্যৰ ক্ষতি) প্ৰদান কৰা হ'ব। স্থান ভ্ৰমণ আৰু পৰ্যবেক্ষণৰ পৰা মূল্যায়ন কৰা অনুসৰি, কোনো ডাঙৰ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক বিষয় লিপিবদ্ধ কৰা হোৱা নাই বাবে প্ৰভাৱসমূহ পৰিচালনাযোগ্য। প্ৰভাৱ আৰু প্ৰশমনৰ ব্যৱস্থাৰ সবিশেষ মূল প্ৰতিবেদনত আলোচনা কৰা হৈছে।

ডিজাইন পৰ্যায়ত জলবায়ুৰ বিপদ আৰু অভিযোজন: ডিজাইন পৰ্যায়ত সংবহন লাইনৰ বাবে জলবায়ুৰ বিপদৰ প্ৰতিকাৰমূলক ব্যৱস্থাসমূহ অভিযোজিত কৰা হৈছে।

অংশীদাৰ আৰু জনমত আৰু তথ্য প্ৰকাশ: ট্ৰান্সমিছন লাইন কৰিডৰৰ কাষৰ সকলো গাঁৱত স্থানীয় বাসিন্দাসকলৰ সৈতে সামূহিক পৰামৰ্শ সভা অনুষ্ঠিত কৰা হৈছে। ২২০ কেভি ডি/চি শংকৰদেৱনগৰ-মিছা ট্ৰান্সমিছন লাইনৰ ক্ষেত্ৰত মুঠ ৫৫ জন অংশগ্ৰহণকাৰী অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। একেদৰে, আগমনি উপকেন্দ্ৰত ২২০ কেভি ডি/চি বঙাইগাঁও-আলিপুৰদুৱাৰ ট্ৰান্সমিছন লাইনৰ দুয়োটা ছাৰ্কিটৰ লাইনৰ ক্ষেত্ৰত মুঠ ৪৪ জন অংশগ্ৰহণকাৰী উপস্থিত আছিল। ই সভাসমূহত অৰ্থনৈতিকভাৱে দুৰ্বল গোট, মহিলা, স্পৰ্শকাতৰ গোট আৰু স্থানীয় সমাজৰ নেতাসকল উপস্থিত আছিল। শংকৰদেৱনগৰ-মিছা লাইনৰ ক্ষেত্ৰত সভাসমূহ অনুষ্ঠিত হোৱা তাৰিখসমূহ হ'ল ক্ৰমে ১৯ নৱেম্বৰ ২০২৪, ৮ জানুৱাৰী ২০২৫, ৮ মাৰ্চ ২০২৫, ২৬ এপ্ৰিল ২০২৫, ১৪ মে' ২০২৫, ১৬ মে' ২০২৫, ২৭ মে' ২০২৫ আৰু ১৬ জুন ২০২৫ আৰু আগমনি লুপ-ইন/লুপ-আউট (LILO) লাইনৰ ক্ষেত্ৰত সভাসমূহ অনুষ্ঠিত হোৱা তাৰিখসমূহ হ'ল ক্ৰমে ৮ আগষ্ট ২০২৪, ১৯ মাৰ্চ ২০২৫, ২৯ মাৰ্চ ২০২৫ আৰু ১১ এপ্ৰিল ২০২৫।

আলোচনা সমূহৰ মুখ্য তথ্যৰ সাৰাংশ :

স্থানীয় বাসিন্দা সকলক প্রকল্পৰ বিস্তৃত বিষয়সমূহ সম্বন্ধে বিৱৰণপূৰ্ণভাৱে জনোৱা হৈছিল, য'ত দুয়োটা লুপ-ইন লুপ-আউট (LILO) প্ৰেৰণ ৰেখাৰ কৰিডৰৰ (ROW) সৈতে সম্পৰ্কিত উপ-কেন্দ্ৰলৈ প্ৰস্তাৱিত ট্ৰান্সমিছন লাইনসমূহৰ নিৰ্মাণ অন্তৰ্ভুক্ত আছিল।

মাটি, গছ-গছনী আৰু কৃষিৰ ক্ষতিপূৰণৰ পৰিশোধ ব্যৱস্থাৰ বিধি-নিয়মসমূহ ভূমি-মালিক সকলৰ আগত বিৱৰণ কৰা হৈছিল।

সংযোগৰীয়া ৰেখাসমূহৰ সম্ভাৱ্য প্ৰভাৱসমূহ আলোচনা কৰাৰ, লগতে এই প্ৰভাৱসমূহ কম কৰিবলৈ গ্ৰহণযোগ্য ব্যৱস্থাসমূহৰ ওপৰতো আলোচনা কৰা হৈছিল।

টাৱাৰ ফুটিং, RoW, আৰু জিৰাত (সম্পদ) ক্ষতিপূৰণৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় নিৰ্দিষ্ট নথি বিষয়ে ভূমি-মালিক সকলক অৱগত কৰা হৈছিল।

টাৱাৰৰ ভেটি নিৰ্মাণৰ সময়ত সামূহিক সম্পত্তি সম্পদসমূহ সম্পূৰ্ণৰূপে পৰিহাৰ কৰা হ'ব বুলি স্পষ্ট কৰা হৈছিল। যদি এনেকুৱা কোনো সামূহিক সম্পদ চিনাক্ত হয়, তেন্তে তাৰ ওপৰত প্ৰভাৱ নপৰাকৈ সৰঞ্জাৱলী সলনি কৰা হ'ব।

প্ৰকল্প ৰূপায়ণৰ সময়ত উদ্ভৱ হোৱা কোনো অভিযোগৰ ক্ষেত্ৰত স্থানীয় বাসিন্দা সকলে এই সমিতিৰ ওচৰলৈ পোনপটীয়াকৈ কাষ চাপিব পাৰে বুলি এখন অভিযোগ নিষ্পত্তিকৰণ সমিতি স্থাপনৰ বিষয়ে সম্প্ৰদায়টোক অৱগত কৰা হৈছিল।

এই খচৰা ইএছআইএ – ইএছএমপি, এ আই আই বি (AIIB) আৰু এ ই জি চ এল (AEGCL) ৰ ৱেবচাইটত অনলাইনলৈযোগে প্ৰকাশ কৰা হ'ব। ইয়াৰ ছপা প্ৰতিলিপি (ইংৰাজী সংস্কৰণ) আৰু কাৰ্যবাহী সাৰাংশৰ অসমীয়া সংস্কৰণৰ হাৰ্ডকপি তলত দিয়া স্থানসমূহত উপলব্ধ হ'ব:

১. **পিএমইউ:** প্ৰকল্প সঞ্চালক,

ঠিকনা: ১ম মহলা, এ ই জি চি এল, বিজুলী ভৱন,

যোগাযোগ নং: ০৩৬১-২৭৩৯৫২০

ৱেবছাইট: www.aegcl.co.in

২. **পি আই ইউ:** প্ৰকল্প পৰিচালক

ঠিকনা: সহকাৰী মহাব্যৱস্থাপক (AGM),

২২০/১৩২ কেভি সামুগুৰি জি এছ এছ, এ ই জি চ এল

ইমেইল: agm.samaguri@aegcl.co.in

৩. **পি আই ইউ:** প্ৰকল্প পৰিচালক

ঠিকনা: সহকাৰী মহাব্যৱস্থাপক (AGM),

১৩২ KV ধালি গাঁও জি এছ এছ, এ ই জি চ এল

ইমেইল: agm.dhaligaon@aegcl.co.in

অভিযোগ নিৰাময় ব্যৱস্থা (GRM): সামাজিক আৰু পৰিবেশগতভাৱে দায়িত্বশীলতা নিশ্চিত কৰিবলৈ এখন বিনামূলীয়া, বহু-স্তৰীয় অভিযোগ নিষ্পত্তি কৰণ প্ৰক্ৰিয়া (GRM) প্ৰণয়ন কৰা হ'ব, যিয়ে প্ৰকল্পত-প্ৰভাৱিত লোক অথবা কৰ্মচাৰীৰ কোনো উদ্বেগ বা অভিযোগ তৎক্ষণাত সমাধান কৰিব, যাতে সমস্যাসমূহ দক্ষতাৰ সৈতে নিষ্পত্তি হয় আৰু আইনি বিবাদৰ পৰা আঁতৰি থাকে।

নিষ্পত্তি কৰণ প্ৰক্ৰিয়া (GRM) খন দুটি স্তৰৰ কমিটীৰ দ্বাৰা গঠিত হ'ব:

- স্তৰ I – ক্ষেত্ৰ স্তৰত কাৰ্য্যকাৰী হ'ব।

- স্তৰ II – প্রকল্প ব্যৱস্থাপনা ইউনিট (PMU) / মুখ্য কাৰ্যালয় স্তৰত কাৰ্যকাৰি হ'ব। এই স্তৰ II: স্তৰ II কমিটি আৰু স্তৰ II GRC ৰ গঠনৰ সবিশেষ বৰ্ণনা অধ্যায় ৯ ত উপলব্ধ আছে।

প্রকল্প-প্রভাৱিত লোকৰ ব্যৱস্থা (পিপিএম) এআইআইবিয়ৈ স্থাপন কৰিছে যাতে প্রকল্প-প্রভাৱিত লোকসকলৰ পৰা দাখিল কৰা তথ্যসমূহৰ স্বতন্ত্র আৰু নিৰপেক্ষ পৰ্যালোচনাৰ সুযোগ প্ৰদান কৰা হয়, যিসকলে বিশ্বাস কৰে যে এআইআইবিয়ৈ (AIIIB) ইয়াৰ ইএছপি ৰূপায়ণ কৰাত ব্যৰ্থ হোৱাৰ ফলত তেওঁলোকক বিৰূপ প্রভাৱিত হৈছে বা হোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে, যেতিয়া তেওঁলোকৰ উদ্বেগসমূহ প্রকল্প পৰ্যায়ৰ জিআৰএম বা এআইআইবিৰ (AIIIB) পৰিচালনা প্ৰক্ৰিয়াৰ জৰিয়তে সন্তোষজনকভাৱে সমাধান কৰিব নোৱাৰি। পিপিএমৰ বিষয়ে তথ্য এই ৱেবচাইটত উপলব্ধ:

<https://www.aiib.org/en/policies-strategies/operational-policies/policy-on-the-project-affected-mechanism.html>

পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা: চিনাক্তকৃত প্ৰভাৱ আৰু প্ৰশাসনিক দিশসমূহৰ বাবে ই এছ এম পি যাতে স্থানত প্ৰশমনমূলক ব্যৱস্থাসমূহ ৰূপায়ণ কৰা হয় আৰু পৰিৱেশ আৰু সামাজিক নিৰীক্ষণ কাৰ্যসূচীৰ জৰিয়তে ইয়াৰ ফলপ্ৰসূতা নিয়মিতভাৱে নিৰীক্ষণ কৰা হয়, তাৰ বাবে মূল প্ৰতিবেদনত বিশদভাৱে উল্লেখ কৰা হৈছে।

মূল পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থা আৰু পৰিৱেশ আৰু সামাজিক নিৰীক্ষণ পৰিকল্পনা ৰূপায়ণৰ বাবে ই এছ এম পিৰ খৰচ যিটো অভিযান্ত্ৰিক ক্ৰয় নিৰ্মাণ (EPC) ঠিকাদাৰৰ ভাল অভিযান্ত্ৰিক পদ্ধতিৰ এটা অংশ ই এছ এম পি ৰূপায়ণৰ বাবে ১৪.৩০ লাখ টকাৰ পৰিমাণ অনুমান কৰা হৈছে।

ৰিপৰ্ট লাইন (ঠিকাদাৰৰ পৰা AIIIB) কে ধৰি অসম আন্তঃৰাজ্যিক সংবহন ব্যৱস্থা বৃদ্ধি প্রকল্প (AISTSEP)ৰ নিৰীক্ষণ আৰু প্ৰতিবেদনৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে আৰু মূল প্ৰতিবেদনত বিতংভাৱে উল্লেখ কৰা হৈছে।

প্ৰয়োজনীয়তা আৰু পিএমচিৰ চুক্তিৰ ব্যৱস্থা অনুসৰি পিএমচিয়ে সামৰ্থ্য বিকাশৰ কাৰ্যসূচী চলাই আছে। ইয়াৰ উপৰিও ই এণ্ড এছৰ প্ৰয়োজনীয়তা ৰূপায়ণ নিশ্চিত কৰিবলৈ এ আই আই বিৰ ই এণ্ড এছ দলে প্ৰশিক্ষণ আৰু সামৰ্থ্য বিকাশ কাৰ্যসূচী চলাই আছে।

সাৰসংক্ষেপ, পৰামৰ্শ আৰু উপসংহাৰ: ই এছ এম পিয়ে নিৰ্মাণৰ সময়ত অস্থায়ী প্ৰভাৱ কম হোৱাটো নিশ্চিত কৰিবলৈ এক গাঁথনিগত পদ্ধতি প্ৰদান কৰে, লগতে স্থানীয় নিয়োগৰ সুযোগৰ দৰে ইতিবাচক সুবিধাসমূহো সৰ্বাধিক কৰে, ফলপ্ৰসূ ব্যৱস্থাপনা আৰু নিৰীক্ষণৰ জৰিয়তে।

পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনাত উল্লেখ কৰা সকলো প্ৰশমন ব্যৱস্থা ৰূপায়ণ, পৰিৱেশ আৰু সামাজিক নিৰীক্ষণ পৰিকল্পনা নিৰীক্ষণ, জনসাধাৰণৰ নিৰন্তৰ পৰামৰ্শ আৰু জি আৰ এম ৰক্ষণাবেক্ষণ কৰাটো বাঞ্ছনীয়।

সামৰণিত ক'ব পাৰি যে প্ৰস্তাৱিত প্রকল্পটোৱে নিৰ্ভৰযোগ্য আৰু বৰ্ধিত বিদ্যুৎ যোগানৰ ক্ষেত্ৰত ইতিবাচক ফলাফল দিব আৰু ই এছ আই এৰ অধ্যয়নত চিনাক্ত কৰা পৰিৱেশ আৰু সামাজিক প্ৰভাৱসমূহ পৰিচালনাযোগ্য আৰু নিৰ্মাণ আৰু কাৰ্যকৰী পৰ্যায়ত ক্ষতিপূৰণ, প্ৰতিৰোধমূলক ব্যৱস্থা, আৰু সতৰ্ক পৰিকল্পনাৰ জৰিয়তে ফলপ্ৰসূভাৱে হ্ৰাস কৰিব পৰা যাব।

